

Jozef Čiger Hronský ako ho nepoznáte

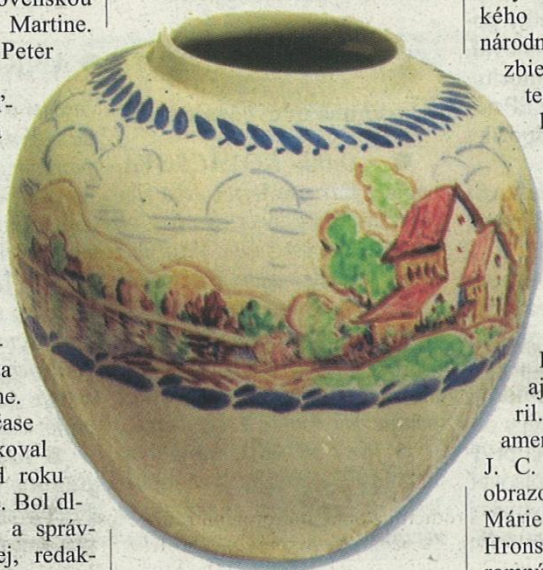

V pondelok 16. júna popoludní slávnostne otvorili v Literárnom klube Tekovskej knižnice výstavu výtvarných prác Jozefa Čigera Hronského pod názvom Slovenský spisovateľ a výtvarník Jozef Čiger Hronský. Výstavu zorganizovala Tekovská knižnica v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine. Autorom výstavy je Peter Cabadaj.

Hostí privítala riaditeľka knižnice Mgr. Jana Holubcová, ktorá na úvod priblížila život tohto J. C. Hronského, ktorý je späť aj s našim regiónom, nakoľko v rokoch 1910-1914 študoval na Maďarskom štátnom učiteľskom ústave. Narodil sa v roku 1896 vo Zvolene. Pôsobil ako učiteľ. V čase 1. svetovej vojny narukoval na taliansky front. Od roku 1927 pôsobil v Martine. Bol dlhoročným tajomníkom a správcom Matice slovenskej, redaktorom Slovenských pohľadov a Slniečka. Keďže sa angažoval za Slovenského štátu, po vypuknutí SNP ho uväznili, ale potom prepustili. Po vojne emigroval najskôr do Talianska. Keďže čsl. bezpečnostné orgány žiadali jeho vydanie, v roku 1948 odišiel do Argentíny. Aj tam sa kultúrne angažoval. V roku 1959

založil zahraničnú Maticu slovenskú. Zomrel v roku 1960. Po roku 1989 bol rehabilitovaný a jeho pozostatky boli prenesené na Slovensko. Pochovaný je na Národnom cintoríne v Martine.

J. C. Hronský je známy ako spisovateľ, autor kníh pre

dospelých, ale hlavne pre mládež. Bol však aj výtvarník a všestranne činný človek. A to dokazuje aj táto výstava.

Medzinárodný výstavný projekt Slovenskej národnej knižnice prezentujúci život a dielo významného slovenského umelca, bol prvýkrát prezentovaný 26.

mája 2005 v Ríme. Bol zrealizovaný pri príležitosti 110. výročia narodenia J. C. Hronského. Výstava sa postupne do novembra 2005 prezentovala v tých mestách Talianska, kde pred 60-timi rokmi Hronský žil a tvoril - v Ríme, v Assisi a v Oriolo Romano. Výstavný projekt pôsobivou vizuálnou formou približuje pohnutý životný príbeh a bohaté literárne, výtvarné a organizačné dielo významného spisovateľa, kultúrneho manažéra a správcu Matice slovenskej, ktorý prežil v Martine svoje najplodnejšie i najúspešnejšie obdobie.

Osobitná časť je venovaná Hronského exilovému pôsobeniu v Taliansku v rokoch 1945-48 a v Argentíne v rokoch 1948 až do jeho smrti 1960.

Na výstave sú použité výtvarné diela, archívne, múzejné a galerijné dokumenty Slovenskej národnej knižnice, Archívu literatúry a umenia, Národného biografického ústavu a Slovenského národného literárneho múzea, zo zbierok súkromných zberateľov zo Slovenska, Talianska, Nemecka a Argentíny. Výstava je reprezentovaná v talianskej verzii.

Taliansky text je však doplnený aj slovenským a k nahliadnutiu je aj vkusný katalóg, takže sa môžete dozvedieť viacero zaujímavostí zo života Hronského. Napríklad, že aj v Argentíne výtvarne tvoril. Najvýznamnejším juhoamerickým výtvarným dielom J. C. Hronského je cyklus 26 obrazov Zázračný život Panny Márie Lujánskej. V Argentíne Hronský prevádzkoval aj súkromnú umeleckú školu.

Zaujímavú výstavu môžete zhladať do 5. septembra t.r.

Štefan Ráchela

Ukážka z keramickej tvorby J. C. Hronského (Biela váza s motívmi slovenskej krajiny, 1959)